

גליון 527
שנה י"א תשפ"ב

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

16666

סיפורי חז"ל

ויהס כלב את העם

והיו דבריו של כלב נשמעים בכל המחנה, שהיה קולו אדיר וחזק ומהלך שנים עשר מילין, קול אדיר זה שלו הוא שעמד לכלב בשעתו, והציל את חייהם של המרגלים בתורם את הארץ. בשעה שהגיעו המרגלים לנחל אשכול והתחזקו לקחת מפרי הארץ, ראום הכנענים והתחילו מחשדים אותם שבאו לרגל את הארץ, והיו אחיזמן, ששי ותלמי הענקים רודפים אחריהם, עד שהגיעו למישור של יהודה, כיון שמצאום, עמד כלב אחורי הגדר, וצוח צוחה אחת, ונפלו הענקים על פניהם מרוב אימה ונתעלפו. טפח להם כלב על פניהם, עד שחזרה אליהם רוחם, כיון שנתישבה דעתם וקמו על רגליהם, התחילו מפיסיים אותם ומבקשים מהם מחילה, אמרו להם לא בשביל חמשה רימונים וחמש תאנים רדפנו אחריכם, אלא בשביל שאמרנו שבאתם לרגל את ארצנו על מנת לכבשה ולהחריבה.

(אשה"ש פ"ו)

פרשת השבוע

ויציאו דיבת הארץ (י"ג ל"ב)

מסופר על יהודי אחד שבא מארץ ישראל והגיע לוואלוזין, קיבל אותו הרה"ק הנצי"ב וזיע"א בסבר פנים יפות, אירחו על שולחנו, ושאל אותו למצב היישוב בארץ ישראל. החל הלה לקטרג על המתיישבים החדשים. הפטיקו הנצי"ב ואמר: דיבת הארץ רעה אינני רוצה לשמוע, אמר היהודי אבל מה שאני אומר אמת הוא. אמר לו הנצי"ב גם המרגלים דיברו אמת, אחרת היו נקראים שקרנים ולא מרגלים.

ויאמר ה' סלחתי כדברך (י"ד - כ')

מסופר על הרה"ק רבי דוד ממיקוליוב וזיע"א תלמידו הוותיק של הבעש"ט הקדוש וזיע"א, שחזר פעם ממעיובוז לאחר ימים נוראים וימות החג, והיה מספר בדחילו ורחימו משבחו של הבעש"ט. גם הרה"ק ר' יעקב יוסף רבה של שריגורד (לימים התקרב לחסידות והיה לתלמידו של הבעש"ט הק') שישב לו בפניה, הטה אוון לשמוע מפיו של ר' דוד תוך כדי גמיעה של לחיים, שהתחיל לדבר כלפי המלגלים על מנהגם של חסידים, שאי אפשר להם במסיבה של חברים בלי שתיית לחיים. וסיפר כי שמע פעם אחת מפי הבעש"ט ששתיית לחיים של

שני יהודים על כוס יין, יש בה משום סגולה לסליחת עוונות, והבעש"ט הק' הביא אסמכתא לדבריו, כוס ר"ת ויאמר סלחתי כדברך. כאן נענה רבי יעקב יוסף ואמר לרבי דוד, רבכם כנראה שכח להזכיר את שמו ית', שהרי כך כתוב בתורה ויאמר י"י סלחתי כדברך". הלילה לרבנו הק' לשכוח אף רגע את שם השם, השיב רבי דוד, אבל אני מסרתי דברי קדשו בדיוק נמרץ, שתיית לחיים של שני יהודים על כוס יין, יש בה משום סגולה לסליחת עוונות, הדגשתי במיוחד את המלים שני יהודים ואת המלה כוס, כי אם שני יהודים (יודן) מצטרפין לכוס הרי הם משלימים את הפסוק במלואו ויאמר י"י סלחתי כדברך".

ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי

עיניכם וגו' (ט"ו - ל"ט)

מסופר על הרה"ק רבי אהרן ראטה בעל "שומר אמונים" וזיע"א שאמר: כשאדם הולך ברחוב ומודמנת לו הסתכלות אסורה, והוא מתגבר על יצרו ועוצם את עיניו מראות ברע, ואינו מסתכל, אותו זמן היא שעת רצון בשמים, וכל מה שהאדם ההוא יתפלל או יבקש מאת ה' יתברך, סגולה שתפילתו תתקבל ברצון.

זמני השבת

זמני כניסת השבת

ירושלים: 7:11 ת"א: 7:27

שלח

זמני יציאת השבת

ירושלים: 8:30 ת"א: 8:32 ר"ת: 9:02

ליומא דהילולא של הרה"ק רבי ישראל מרדכי

מרחמסטריזוקא זיע"א (ב"ב סיון)

מסופר על הרה"ג ר' חיים משה, ראש ישיבת 'ברכת התורה' באחת הקהילות היהודיות המפורסמות באירופה, שחלה במחלה קשה. תלמידי וידידי הישיבה העתירו בתפילה ואמירת תהילים, ראש הישיבה מפשפש במעשיו ומתכוון לקראת המעבר לעולם שכולו טוב. כאן, בעולם הזה, הרופאים עורכים בדיקות תכופות, ממליצים על טיפולים מסוימים, אך השיפור לא נראה. החולה אינו מגיב כלל לטיפולים, כלשונם של הרופאים הגדולים.

שמו של ראש הישיבה הזקוק לרפואה שלמה ולרחמי שמים מרובים, עולה חיש על שולחנם של צדיקי וגדולי הדור בארץ ישראל. נתנאל, אחד מבוגרי הישיבה, המתגורר בירושלים עיר הקודש, ניגש למעונו של האדמו"ר מרחמסטריזוקא, הרה"ק רבי ישראל מרדכי טברסקי זיע"א, וביקש ברכה לרפואתו של ראש הישיבה. הרבי מאזין לדבריו בקשב, פניו מתעננות בכאב, והוא מגיב קצרות: "אמרו לחולה שעליו לשוב בתשובה". הדברים נופלים כרעם ביום בהיר על אוזניו של נתנאל. הוא לא מסוגל לדמיין את עצמו משיב תשובה כזו למורו ורבו. לבסוף, הוא מרהיב עוז ומסביר לרבי כי מדובר ביהודי מרביץ תורה גדול, תלמיד חכם משכמו ומעלה, וודאי שכבר עשה תשובה ופשפש במעשיו. לתדהמתו, הרבי חוזר ואומר נחרצות בדיוק את תשובתו הקודמת: "אמרו לו שעליו לשוב בתשובה שלימה..."

כעת כבר ברור לו שלא מדובר בעניין של מה בכך. יש דברים בגו. זו התשובה, גם אם אינה נעימה לשמע אוזן ולביטוי שפתיים. בלב כבד ובתחושת אי נעימות גדולה, מתקשר נתנאל אל ראש הישיבה השוהה במרחקים, ומוסר לו את דברי האדמו"ר. ראש הישיבה מודה לתלמידו על השליחות ושוקע בהרהורים: "תשובה? ... בימים האחרונים היו לו שעות ארוכות די והותר לשוב בתשובה, להרהר במצבו הרוחני, לחפש את אשר שגה בלימוד התורה, בתפילה, במידות טובות. הוא מייגע את מוחו: למה ירמוז דברי הרבי? ... ולפתע אורו עיניו: הוא נזכר בסיפור שקרה זמן קצר קודם לכן. הכול החל בשיחת טלפון של אחד מיהודי הקהילה בעירו, שהפציר בראש הישיבה להיכנס לתוככי פרשייה משפחתית טעונה וכואבת, הגיעה עד בית המשפט המקומי ועמדה לקראת הכרעה. ראש הישיבה ניסה להשתמש מהמטלה המורכבת והלא פשוטה, אך אותו יהודי לא הניח לו, והוא נאלץ להפשיל את שרווליו, ולהיכנס ראשו ורובו לתוך הפרשה הלא נעימה, עד שאכן

הצליח להביאה לידי סוף, אם כי כמובן שאחד הצדדים יצא מאוכזב וכאוב, ואפילו פגוע. כנראה שלכך התכוון הרבי, נצנצה בלבו מחשבה לא קלה. ראש הישיבה התקשר לאותו יהודי פגוע והחל לפייס אותו בדברים, ולהתנצל אם הגיב ביד קשה מדי. אותו יהודי באמת היה כאוב מאוד ואילולא היה הראש ישיבה מגלה לו את מצבו הרפואי העגום - כנראה שהיה טורק את השיחה כבר בתחילתה... כאשר שמע את דברי ראש הישיבה השוכב על ערש דווי, הסכים לסלוח. השיחה אכן היתה קשה וכואבת, אך לאחריה חש ראש הישיבה כמי שהיטהר כולו.

בלב מתרונן התקשר לתלמידו הירושלמי. "אתה יכול לגשת לאדמו"ר ולומר לו שמילאתי את הוראתך, העניין תוקן. קיימתי 'עד שירצה את חברו' בהידור רבו!" עם סיום השיחה, ניגש נתנאל אל ביתו של האדמו"ר. "ראש הישיבה קיים את הוראת הרבי", הוא אומר ביראת קודש. "הוא עשה תשובה". הרבי מניע את ראשו לשלילה, ניכר על פניו הטהורות שהוא אינו שלם עם הדברים שנאמרו כאן. "הוא קיים את ההוראה, ראש הישיבה ביקש מחילה מיהודי!", מסביר התלמיד ומתאר את שאירע, אך הרבי מנענע את ראשו בשלילה: "לא לזה התכוונתי... התכוונתי שהוא יבקש מחילה מהשכן שלו..."

דממה משתררת בחדר. נתנאל רועד כולו, אך ההוראה ברורה ומחוזרת. הוא מרים טלפון בשנית אל ראש הישיבה, ומעביר את דברי הרבי: "הרבי אומר שעליך לבקש סליחה משכנך". פליאתו של ראש הישיבה גדלה שבעתיים. מחילה משכנך? הוא חי בידידות רבה עם כל שכניו... הרב התייגע במחשבות, עד שנזכר לפתע בסיפורה הכאוב של משפחת כהן... מדובר במקרה שהתרחש שנים רבות קודם לכן. ר' חיים משה היה אז אברך צעיר, תלמיד חכם ששמו הולך לפניו. בקהילה בה התגורר חיה גם משפחת כהן. ר' לוי, אבי המשפחה, היה יהודי יקר שהקפיד על קיום המצוות, אך בני ביתו ניהלו אורח חיים פשרני, שלא תאם את אורחות הקהילה. אברך אחד צעיר שקינא לדבר ה', החליט לבער את הנגע, כלומר: להכריח את המשפחה לעזוב את השכונה בכל מחיר, אותו אברך שכח דבר אחד, שהמטרה, חשובה ככל שתהיה, אינה מקדשת את האמצעים, וודאי שלא את האמצעים בהם נקט.

האדם שפעל להוצאתם של משפחת כהן מהשכונה היה ר' חיים משה בעצמו משפחת כהן נאלצה לעבור דירה, כשהשם הגרוע שיצא להם רדף אחריו לכל מקום. "כן, אין ספק!" הייתה ההכרה המצמררת בליבו של ראש הישיבה המיוסר. "רק אליהם התכוון הרבי עם העיניים הטהורות..."

משל ונמשל

להימנע מריב וממחלוקת

פעם ישבו בני בית והסבו ליד השולחן לסעודה, פרצה מריבה בין שני ילדים על אודות מנת אוכל, אחד מהם טען כי המנה שקיבל השני גדולה מזו שקיבל הוא, ותוך כדי כך בלי שהיות מרובות קפץ ותפס את מנתו של אחיו והוציאה מידי, בא ההוא לפני אביו ובכה: הביטה וראה אבא מנת האוכל שנתנו לי קם עלי אחי ותפסה והוציאה מידי, אמנם יכול אני להיאבק עמו ולהוציאה ממנו, ברם לא עשיתי כך משום שאני יודע כי אינך רוצה שנריב בינינו ונבוא לידי מתנות יד, לכן במטותא מינך הב לי מנת אוכל אחרת. שיבח האב את מעשהו של בנו ואמר לו, שמאחר שנמנע מלבוא בקטטה עם אחיו, קבל יקבל מנה אחרת ואף גדולה בהרבה מזו שתפס ממנו הלה, ברם אילולא היה בחור זה מוותר על מידותיו אלא ממשיך היה במריבה ומגיע אף לקטטה ולמכות, היה האב שופך כעסו על שניהם, אם כי זה הנגול לא היה אשם כלל משום שאין דעתו של אב נוחה מקטטות ומריבות בין בניו.

וכך הדבר גם בענין הפרנסה, נאמר בתנא דבי אליהו (פרק כ"ח) אמר להם הקב"ה לישראל בני אהובי כלום חסרתי דבר שאבקש מכם, ומה אני מבקש מכם אלא שתהיו אוהבים זה את זה וכו' ולא ימצא בכם עבירה וגול וכו'. ובשעה שאדם בעל נפש רחבה שאינו מסתפק במה שיש לו ונושא עיניו לשל אחרים, בא ומוציא מחבירו את בלעו מפיה, מתחרה בה ומוציא לעז על סחורתו כדי להטות את לב הלוקחות ממנו אליו, וכל זאת כדי להגדיל את רווחיו ואת פרנסתו על חשבון פרנסת חברו, בשעה זו אם נמנע הלה ממחלוקת מקטטות וממריבות, אינו מתדיין אתו בערכאות ואינו מגיע ללשון הרע, לרכילות ולחילול השם, אלא עומד ושוטח בקשתו לפניו יתברך רבון העולמים, מנת מוונות זו שנתת לי בא עלי אחי במרמה ובגולנות והוציאה מידי, יודע אני יפה בעצמי שאני הצדיק והוא הרשע, אולם יודע אני אף זאת שאין רצונך שנריב בינינו ונבוא לידי קטטה, ולכן מבקש אני ממך תן לי מנת מוונות אחרת כדי שלא נגוע אני ובני ביתי ברעב, או וודאי שהוא יתברך יתן לו חלקו במוונות אף יותר ממה שהיה לו תחילה, ברם אם הלה פותח בריב ובקטטה עם הגולן מתדיין אתו בערכאות והדבר מגיע לחילול השם, או הוא כביכול מתמלא חימה על שניהם אפילו על הנגול שלכאורה היה הוא הצדיק, ודעת לבנון נקל שאם הוא כביכול כועס עליהם לא תצמח עוד טובה לשניהם גם יחד.

(הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א)

לאחר את משפחת כהן – היתה מלאכה מורכבת. כיצד ניתן למצוא משפחה שעקרה עשרות שנים קודם לכן, ומי יודע לאן... אך ראש הישיבה לא ויתר, מתוך ידיעה שחיוו הם עומדים זה עתה על גבי המאזניים. תוך כדי חיפושים, התברר לר' חיים משה אילו השלכות היו למעשהו. התברר כי המשפחה הנוודת התקשתה למצוא מקום לעצמה, ונאלצה לנדוד כתובת אחר כתובת. לאחר מאמצים אינטנסיביים של חיפושים, נמצאה כתובת המשפחה: קהילה יהודית קטנה, לא מפורסמת, באחת מערי אירופה. שיחת טלפון, כמוכן, לא באה בחשבון במקרה הזה.

ראש הישיבה שוחרר מבית החולים למספר שעות. נכנס לרכב ויצא בנסיעה לעבר בית המשפחה. כפי שניתן לתאר, הפגישה היתה קשה מאוד. ר' לוי כהן היה כבר יהודי קשיש, קמוט פנים, ולא רק בגלל גילו המתקדם. הפרשייה הישנה ההיא שיבשה את חיוו לנצח, פניו המרירות לא התרככו גם למראה גופו המיוסר של ראש הישיבה, שנכנס לביתו באפיסת כוחות. אתה הרסת לנו את החיים. השידוכים, העסקים – כל החיים שלנו נפגעו כתוצאה ממה שעשית, עכשיו אתה מגיע לבקש סליחה? זעק לעברו בכאב ובזעם. ר' חיים משה הליט את פניו בידיו והתפרץ בככי סוער. במשך דקות ארוכות התקשה להוציא הגה מפיו. "ר' לוי!", אמר לבסוף בדם ליבו. "אני יודע שאינני ראוי לבקש את סליחתך. שגיתי, טעיתי, צעיר הייתי, אבל ראה אותי כעת, כל גופי שבר כלי, הרופאים אינם מעניקים לי ימים רבים בעולם, שילמתי כבר מחיר כבד על מה שעשיתי" באתי כעת לבקש סליחה, לפי ציווי של אחד מגדולי הדור, שאמר לי ברוח קודשו כי המעשה הנורא שעשיתי הוא הסיבה למוות המרחף על ראשי. האם תואיל לסלוח לי?"...

ר' לוי התרכך מעט, אך עדיין התקשה לסלוח. איך ניתן למחוק צער וכאב של עשרות שנים במחי שיחה אחת? אינני יודע אם אוכל אי פעם למחול לחלוטין, אבל עד כמה שצריך לרפואתכם – מוחל אני בלב שלם!", אמר בגבורת נפש. הנס לא איחר להתרחש. ימים ספורים לאחר המפגש הטעון הזה, תוצאות הבדיקות הראו מפנה לטובה. הגוף הגיב טוב לטיפולים, וההחלמה נראתה קרובה מתמיד.

מטעמים מובנים הפרטים המזהים בסיפור זה שונן, אך הסיפור אמיתי לחלוטין. מתוך מוסף 'המבשר', סיון תשע"ח.

צ'ין אדם לחברו

אני רוצה שתתנהג כמו הקדוש

ברוך הוא

מסופר בשם הרב ג'ייקובסון: סיפור ששמע מבעל המעשה.

פעם אחת כאשר יצא הרה"ק רבי מנחם מענדל מלויבאוויטש זיע"א מביתו של חותנו הרה"ק הרבי הריי"צ זיע"א, פגש שני חסידים, פנה אליהם הרבי ואמר להם: בחורים, רצונכם לשמוע טובנה טרייה, ווארט חם וטרי ששמעתי ברגע זה מפי הרבי. ענו לו החסידים: כן, בוודאי.

פתח הרבי וסיפר: אתם יודעים שלפעמים מגיעים לבית הכנסת יהודים שאינם שומרי תורה ומצוות. כאלה שבאו מבית שומר תורה ומצוות, והתרחקו. וכאלה שנולדו בבית שאינו שומר תורה ומצוות. וכאשר אני פוגש אותם, אני תמיד חם ולבבי כלפיהם, מזמין אותם אליי מקרב ומחבק אותם.

כמה מחסידי חב"ד המבוגרים פנו אליי ואמרו לי: אינך מתנהג כראוי, כי על ידי התנהגותך אתה נותן הכשר למעשיהם. להיפך, אמרו זקני החסידים, אתה צריך להיות קשוח כלפיהם, להוכיח אותם ולנווץ בהם ולומר להם את האמת. מכיוון שלא ידעתי אם אני צודק או שמא הם צודקים.

הלכתי לרבי הריי"צ לשאול אותו, אם עליי לשנות את התנהגותי, או להמשיך בדרכי. ענה לי הרבי:

השם יתברך ברא עולם ובני אדם, ונתן להורים ילד, וההורים אוהבים את הילד מאוד, אהבה בלי גבולות, אהבה הממלאת את כל הלב, וכשמגיע עוד ילד, ההורים אוהבים גם אותו אהבה אינסופית וכן הלאה, כך לכל הילדים נותנים ההורים אהבה ללא מעצורים.

ופעמים נולד ילד, לא עלינו ולא עליכם, עם איזה חיסרון בגוף, איזו מגבלה, איזה מום, איזה פגם באחד מאיבריו, ואז נוסף לאהבת ההורים המשותפת לכל אחד מהילדים, לבם של ההורים יוצא אל הילד החריג ברגישות מיוחדת, בחמלה יתירה שמגבירה ומעצימה את האהבה כלפיו.

כך הקדוש ברוך הוא אוהב כל יהודי כמו אב רחמן האוהב את ילדיו, אהבה אין סופית ללא גבולות. וכאשר הקדוש ברוך הוא רואה שיש חיסרון ביהודי: שמפאת שאינו מניח תפילין יש חיסרון בידו או בנפשו, או מפאת שאינו לומד תורה, נוצר חיסרון בראשו, או שאינו רץ למצוה, דבר היוצר חיסרון ברגלו, או שאינו שומר ענייני קדושה וכו' וכו', דברים שיוצרים פגמים בגופו, יש לו לקדוש ברוך הוא אהבה עמוקה ומיוחדת כלפיו, לכו יוצא אליו. אני רוצה שתתנהג כמו הקדוש ברוך הוא.

תילולא דצדקיא

שבת קודש י"ט סיון

הרה"ק רבי מנחם נחום מסקווירא מאכניווקא (תש"ו)

יום ראשון כ' סיון

רבי יוסף אירגאס ב"ר עמנואל (שומר אמונים הקדמון - ת"צ)

הרה"ק רבי צבי הירש ב"ר שלום ועליג מנאדבורנא (צמח ה' לצבי - תקס"א)

יום שני כ"א סיון

הרה"ק רבי שלמה שפירא ממונקאטש ב"ר אליעזר מלאנצהוט (תרנ"ג)

יום שלישי כ"ב סיון

רבי יחיאל מיכל אב"ד נעמרוב הי"ד ב"ר אליעזר (ת"ח)

הרה"ק רבי ישראל מרדכי מרחמיטריווקא ב"ר יוחנן תשס"ד

הרה"ק רבי איתמר מנדבורנא ב"ר מאיר מקרעטשניף (תשל"ג)

יום רביעי כ"ג סיון

רבי אהרן מברעזנא ב"ר חיים (תרפ"ו)

יום חמישי כ"ד סיון

הרה"ק רבי יצחק יעקב מבלענדוב ב"ר חיים מאיר יחיאל ממאגלינצא (תרמ"ב)

יום שישי כ"ה סיון

רבן שמעון בן גמליאל (ג"א - תתע"ה)

רבי ישמעאל כהן גדול בן אלישע (ג"א - תתע"ה)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצוה הלכות

מאת הרה"ג נחמיה הכהן רבינוביץ שליט"א
פתי"ס "ב"ר אב"ד" רמ"ד יוסף הר"ם" על המצוות.

תלמוד תורה (ב')

א) בתחילת לימודו של אדם בין במקרא, בין במשנה, בין בתלמוד, בכל יום, לא די לו בלימוד פעם ושתים ושלוש, אלא צריך לחזור על כל אחד פעמים רבות מאד, הכל לפי כח זכרונו של אדם כדי שיוכר היטב. (שו"ע הרב, הלכות תלמוד תורה, פרק ב', סעיף ג')

ב) אף שעל ידי זה [שיחזור הרבה על לימודו] לא יוכל ללמוד הלכות הרבה, לא יחוש, כמו שאמרו חכמים (אבות פ"ב מ"ז) לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין ליבטל ממנה, וכן היו עושים בימיהם שהיו לומדים בעל פה, היו לומדים בתחילת לימודם רק ב' או ג' פרקים משניות, או ברייתות, בשבוע, (עיין ילקוט שמעוני רמז תתע"ג), והיו חוזרים עליהם מאה פעמים ויותר, ואמרו חכמים (חגיגה דף ט' ע"ב) אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים, לשונה מאה פעמים ואחת, שזה נקרא עובד אלקים, וזה נקרא לא עבדו כראוי. (שם)

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

נדבת הר"ר יוסף אוביץ הי"ו
לע"נ הרה"ח ברוך משה יעקב אוביץ ז"ל
ב"ר זאב ז"ל
נלב"ע ח"י סיון תשע"ט תנצב"ה

בחסות "דודי קאר"
הסוכן החרדי שלך להשכרת
ומכירת רכב
מכל החברות 052-7655-222